

Den svenska demokratis framväxt

Sverige under 1800-talet

- Stora skillnader mellan fattiga och rika
- Litet socialt skyddsnät
- De flesta bodde på landsbygden utan tillgång till el och rinnande vatten inomhus
- Kraftig befolkningsökning ledde så småningom till att jordbruksmarken inte räckte till -> människor flyttade in till städerna för att söka jobb i allt högre utsträckning
- Livet i städerna skilde sig mycket från livet på landsbygden
- Alkoholproblem vanligt -> nykterhetsrörelsen (motbok) och andra rörelser

Arbetarrörelsen

Stred för bättre villkor för löntagande arbetare. Arbetsmarknaden inte lika reglerad som idag, osäkra anställningsvillkor, låga löner, bristande arbetsförhållanden. Ojämnt mellan män och kvinnor.

Fackföreningar skapades i syfte att hjälpa sina medlemmar till bättre villkor på arbetsmarknaden

Kvinnorörelse

- Kvinnor omyndiga under 1800-talets första hälft
- Begränsade rättigheter på flera sätt: fick inte bestämma över sin egen inkomst och det hon ägde eller prata för sin egen talan under rättegång, ärvde hälften så mycket som sina bröder etc.

Hur Sverige styrdes

- Från början uppdelning efter de fyra stånden: adel, präster, borgare och bönder (1400-1866)

- Senare riksdag med två kammare

I den ena kammaren: De rikaste i samhället

Den andra kammaren: Rika bönder

- Endast de som hade en viss inkomst eller ägde tillräckligt mycket fick rösta, vilket innebar att en stor del av Sveriges befolkning saknade rösträtt.

- 1907 beslutades att alla män som betalade skatt skulle få rösta (80%).

- 1918 beslutades om allmän och lika rösträtt för män och kvinnor (1921)

1920-1930

- En orolig tid i Europa och USA
- Ekonomisk depression efter första världskriget
- Hög arbetslöshet vid 20-talets slut
- Instabilt politiskt läge i många länder
- Människor letade efter enkla lösningar -> rasism, fascism och främlingsfientliga partier
- Ådalen 31

